

III Plenum Zarządu Głównego PTTK

W dniach 19 i 20 grudnia ub. r. odbyło się w Warszawie III w tej kadencji Plenum Zarządu Głównego PTTK.

Plenum uchwaliło:

- 1) powołanie Komisji Przewodniczej i Komisji Zagranicznej;
- 2) przekazanie sprawy powołania Rady Turystyczno-Krajoznawczej Komisji Statutowej ZG, celem włączenia tego problemu do programu prac, dotyczących zmian w Statucie PTTK;
- 3) uregulowanie stanu organizacyjno-prawnego Oddziałów PTTK;
- 4) wydanie zezwoleń na nadanie osobowości prawnej następującym Oddziałom: Nakło i Chojnice (Okręg Bydgoszcz), Lublin Międzyuczelniany (Lublin), Skawina, Kraków Międzyuczelniany, Nowa Huta — Kombinat (Kraków), Kluczbork i Kędzierzyn (Opole), Poznań Międzyuczelniany (Poznań), Świnoujście (Szczecin), Wałbrzych (Wrocław), Warszawa Międzyuczelniany i Stołeczny (Warszawa);
- 5) powołanie Oddziału Stołecznego.

Uchwały powyższe zapadły w dniu 19 grudnia ub. r.

Natomiast w dniu 20 grudnia ub. r. w sali CRZZ, udekorowanej emblematami i flagami PTTK, odbyło się uroczyste zebranie plenarne Zarządu Głównego PTTK z okazji Dziesięciolecia Towarzystwa.

Na zebranie przybyli przedstawiciele GKKFiT z Przewodniczącym Włodzimierzem Reczkiem na czele, przedstawiciele Komitetu Centralnego PZPR, Centralnej Rady Związków Zawodowych z Czesławem Kosem — sekretarzem CRZZ — na czele, przedstawiciele organizacji młodzieżowych i innych.

Referat wygłosił Prezes Zarządu Głównego gen. bryg. Bronisław Bednarz.

Przewodniczący Włodzimierz Reczek nawiązał do tego, że był pierwszym prezesem polaczonego

Towarzystwa i w gorących słowach podkreślił zasługi PTTK w rozwoju polskiej turystyki i krajoznawstwa oraz podziękował aktywnie społecznie i pracownikom PTTK za dotychczasową pracę i osiągnięcia.

Przemawiający w imieniu CRZZ W. Grochał, Przewodniczący Związku Zawodowego Kolejarzy, także podkreślił zasługi PTTK, szczególnie w rozwijaniu turystyki masowej i pracowniczej, deklarując pełne poparcie CRZZ dla Towarzy-

stwa w jego dążeniu do rozwinięcia sieci Kół Zakładowych PTTK i szkolenia organizatorów turystyki pracowniczej.

Na zakończenie zebrania Prezes Bronisław Bednarz wręczył działaczom i pracownikom Towarzystwa przyznane im z okazji jego Dziesięciolecia Złote Odznaki i dyplomy honorowe.

Następnie — po zamknięciu części oficjalnej — odbyło się w Warszawskim Domu Turysty spotkanie towarzyskie przy lampce wina.

Z Plenum GKKFiT

W dniu 16 grudnia 1960 r. odbyło się plenarne posiedzenie GKKFiT, w którym wziął udział V-Premier Eugeniusz Szyr.

W referacie wygłoszonym na Plenum Przewodniczący GKKFiT Włodzimierz Reczek omówił szczegółowo zagadnienia turystyki w Polsce.

DZIAŁACZE PTTK WE WŁADZACH GKKFiT

W składzie nowo-powołanego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki znalazło się wielu działaczy PTTK. Poniżej publikujemy ich nazwiska.

W Prezydium Komitetu:
Bronisław Bednarz

W pełnym składzie Komitetu:

Marek Arczyński

Jerzy Kruczała

Zbigniew Kulczycki

Jerzy Przędziński

Jerzy Raminger

Włodzimierz Wilczek

Zdzisław Wróblewski

(W/w działacze są członkami Podkomitetu Turystyki).

W Radzie Turystyki:

na zastępcę przewodniczącego

Rady został powołany

Feliks Gołębiowski

W skład Rady wchodzi m. in.: **Andrzej Benesz** — Koszalin, **Lesław Dobrucki** — Warszawa, **Walery Goetel** — Kraków, **Feliks Kancelerz** — Warszawa, **Władysław Krygowski** — Kraków, **Lukasz Kumor** — Kielce, **Józef Kuran** — Warszawa, **Stanisław Lenartowicz** — Warszawa, **Henryk Lapiński** — Zakopane, **Czesław Piskorski** — Szczecin, **Zbigniew Rumiewicz** — Poznań, **Julian Tarnopolski** — Warszawa, **Włodzimierz Wilach** — Warszawa, **Tomasz Wróbel** — Bielsko-Biała, **Zdzisław Wróblewski** —

PRZEWODNICZĄCY WŁODZIMIERZ RECZEK

powiedział m. in.:

„W ostatnich latach obserwujemy бурлиwy rozwój turystyki we wszystkich jej formach. W ub. r. turystyka krajowa objęła ponad 7,5 miliona osób, z tego ok. 4 miliony skorzystało z turystycznych form wypoczynku urlopowego, bądź wakacyjnego, przebywając na czasach pracowniczych, letniskach, koloniach i obozach młodzieżowych oraz wielodniowych wycieczkach, a ponad 3,5 miliona osób wzięło udział w jedno- lub kilkudniowych wycieczkach turystyczno-krajoznawczych.

Obroty gospodarcze związane z obsługą ruchu turystycznego wyniosły — wg szacunkowych danych — ok. 7 miliardów złotych.

„Za rosnącym popytem na świadczenia turystyczne nie nadąża podaż usług.

W związku ze stałym wzrostem liczby turystów, którzy zapełniają szlaki turystyczne i miejscowości wypoczynkowe, uwidoczniły się zasadnicze braki w zagospodarowaniu turystycznym kraju.

„Od wejścia w życie ustawy o organizacji spraw kultury fizycznej i turystyki upłynęło zaledwie kilka miesięcy. W okresie tym zasadniczym przedmiotem działania urzędu było organizacyjne uporządkowanie spraw turystyki.

W ostatnich miesiącach podjęte zostały konkretne decyzje, zmierzające do

Z Plenum GKKFiT

(dok. ze str. 1)

prawidłowego określenia podstawowych programowych oraz gospodarczych zadań PTTK, jak również organizacyjnego ich zabezpieczenia. Znalazły one wyraz w uchwałach ostatniego Zjazdu PTTK i decyzjach Głównego Komitetu".

„Chciałbym z kolei zatrzymać się nad podstawowymi problemami turystyki, nad czekającymi nas kierunkowymi i przyszluczończymi zadaniami.

Po pierwsze — uważamy, że turystyka powinna odgrywać coraz większą rolę w dziedzinie regeneracji sił fizycznych i psychicznych całego społeczeństwa. Funkcja zdrowotno-wypoczynkowa turystyki — obok analogicznych funkcji wychowania fizycznego i sportu — nabiera szczególnej wagi w związku z rozwojem cywilizacji przemysłowej i związanym z tym wzrostem tempa codziennego życia.

Po drugie — turystyka powinna wywierać coraz większy wpływ na podnoszenie poziomu politycznego i kulturalnego szerokich rzesz naszego społeczeństwa. Poznawanie zabytków przyrody i kultury, zwiedzanie historycznych miejsc, obiektów budownictwa socjalistycznego — oto niektóre środki, służące temu celowi.

Po trzecie — pelen dynamiki rozwojowej krajowy ruch turystyczny może i powinien być ważnym czynnikiem scalania wszystkich naszych ziem w jedną całość i skutecznym środkiem wyró-

wywania różnic kulturalnych między ludnością miast i wsi.

Po czwarte — rozwój turystyki zagranicznej powinien sprzyjać pogłębieniu przyjaźni i braterskich więzów naszego narodu z narodami obozu socjalistycznego, powinien służyć wielkiej sprawie pokoju światowego, powinien odgrywać ważną rolę w popularyzacji osiągnięć budownictwa socjalistycznego poza granicami naszego obozu.

Po piąte — turystyka może i powinna z każdym rokiem zdobywać coraz większą pozycję w gospodarce naszego kraju. Jest to zagadnienie szczególnej wagi. W chwili obecnej turystyka jako dziedzina gospodarcza nie odgrywa u nas poważniejszej roli. Naszym zadaniem jest zmienić ten stan rzeczy".

„Według mnie działalność gospodarcza organizacji społecznych jest pożyteczna, służy wzrostowi środków własnych organizacji społecznych, niezbędnych dla rozszerzenia ich programowego, statutowego działania. Dlatego też sądzę, że spotykać się ona będzie w dalszym ciągu z poparciem, pod warunkiem, że działalność ta będzie rentowna, a jej przedmiotem będą zadania, wynikające ze statutów poszczególnych organizacji. Przykładem takiej działalności jest np. obsługa turystów i eksploatacja schronisk turystycznych przez PTTK oraz produkcja pamiątek turystycznych, budowa domków campingowych oraz eksploatacja ośrodków turystyczno-wypoczynkowych przez Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe" i in.

„Decentralizacji służą też powstające terenowe przedsiębiorstwa obsługi ruchu turystycznego. Witając tę inicjatywę rad narodowych z pełnym zrozumieniem, uważam za stosowne podkreślić, iż dalsze powstawanie tego rodzaju przedsiębiorstw powinno być uzależnione od istnienia konkretnej bazy materialnej, stanowiącej podstawę działania takiego przedsiębiorstwa, przy czym wzrost bazy nie powinien w zasadzie odbywać się kosztem stanu posiadania poszczególnych organizacji społecznych".

„Obecnie trwają intensywne prace nad opracowaniem 5-letniego planu zagospodarowania turystycznego na lata 1961—1965, który obejmie całokształt turystycznej działalności inwestycyjnej na terenie państwa. Projekt planu, opracowanego na podstawie zatwierdzonego dziś wykazu ważniejszych obiektów turystycznych, zostanie przedstawiony do akceptacji na najbliższym posiedzeniu Podkomitetu Turystyki.

Równolegle konieczne jest stworzenie warunków, umożliwiających prawidłową realizację tego planu. W tym celu przygotowany jest obecnie projekt uchwały Rady Ministrów o zagospodarowaniu turystycznym kraju. Propozycje nasze zmierzają m. in. do wprowadzenia dla wszystkich inwestorów obowiązku uzgadniania z Głównym Komitetem lub Komitetami Wojewódzkimi lokalizacji ogólnej oraz najważniejszych wskaźników techniczno-ekonomicznych zamierzonych inwestycji".

„Plan inwestycyjny na rok 1961 składa się z dwóch części: inwestycji podstawowych i lekkich.

W zakresie inwestycji podstawowych

plan nie zawiera żadnych inwestycji nowo rozpoczynanych. Całość środków inwestycyjnych została skoncentrowana na przyspieszenie budowy obiektów kontynuowanych, w szczególności — Domów Turysty w Krakowie i Szezyrkur oraz hoteli Orbisu w Poznaniu i Krakowie.

W planie inwestycji lekkich znaczna większość środków przeznaczona została na potrzeby, związane z rozwojem turystyki zmotoryzowanej, a w tym — i zagranicznej. Podstawowym zadaniem tej części planu, którą zamierzamy kontynuować również w latach następnych, jest wyposażenie najważniejszych turystycznych arterii drogowych oraz najatrakcyjniejszych rejonów w obozowiska campingowe. Sieć tych tanich i szybkich w realizacji obiektów przystosowana będzie do świadczenia usług wszystkim rodzajom turystów wędrownych, m. in. również — autostopowiczom".

V-PREMIER EUGENIUSZ SZYR

powiedział m.in.:

„Turystyka obejmuje zagadnienia wszystkich nieomal dziedzin naszej gospodarki, szeroką problematykę wychowawczą, kulturalną, społeczną, obejmującą również problematykę polityczną i ma także swój udział w naszej działalności politycznej na terenie międzynarodowym.

Jeśli uwzględnić wszechstronność problematyki turystyki i liczbę resortów, które włączają się w ten proces zarówno w dziedzinie organizacji zaplecza turystycznego jak i aktywnej organizacji ruchu turystycznego — to sprawy, które musimy rozpatrzyć a następnie realizować, stanowią nieomal że jedne z najtrudniejszych w Polsce. Żadna dziedzina nie jest tak zaniedbana pod względem koncepcyjnym, organizacyjnym i ekonomicznym, jak dziedzina turystyki.

Dlatego też sądzę, że wkład społecznego aktywu będzie odgrywał w turystyce niezwykle rolę, większą niż w innych dziedzinach. Żadna próba rozbudowy aparatu etatowego tej sprawy nie rozwiąże — bez udziału aktywu społecznego.

Istotnie tak jest, że szereg przepisów nie jest dostosowanych do potrzeb rozwoju inicjatywy terenowej i aktywności organizacji społecznych. Przyczynę

NARADA PREZESÓW ZARZĄDÓW OKRĘGÓW PTTK

W Zarządzie Głównym PTTK odbyła się w dniu 19 grudnia ub. r. narada, w której wzięli udział prezesi Zarządów Okręgów PTTK.

Na naradzie były omawiane m. in. — rola Zarządów Okręgów oraz ich zadania w związku z koniecznością wzmocnienia pomocy dla Zarządów Oddziałów PTTK oraz rozwinięcia sieci Kół Zakładowych PTTK;

— sprawy przewodniczące, w związku z zarządzeniem GKKFiT, które publikujemy w „BJ" na innym miejscu;

— udział aktywu Towarzystwa w Wojewódzkich i Powiatowych Komitetach Kultury Fizycznej i Turystyki;

— zagadnienia reorganizacji gospodarczej Towarzystwa,

Z PRAC PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

W ostatnim okresie Prezydium omawiało na swych posiedzeniach m. in. takie sprawy, jak:

- wytyczne w sprawie zasad i form rozwoju Kół Zakładowych PTTK;
- aktualny stan organizacyjny Oddziałów PTTK w świetle Statutu Towarzystwa;
- stan organizacyjny Okręgów PTTK i projekty zmian w regulaminie Zarządów Okręgów;
- projekty składu i regulaminu Rady Turystyczno-Krajoznawczej;
- stan Funduszy: Ochrony Zabytków i Przyrody oraz Rozwoju Turystyki;
- stan i zasady organizacji prac nad Statutem.

Powołano również Dyrekcję Inwestycji PTTK oraz Dyrekcję Zakładów Usługowo-Wytwórczych PTTK, w skład której weszło Biuro Wymiany Międzynarodowej. Wyodrębnienie i usamodzielnienie inwestycji pozwoli na realizowanie przez PTTK takich projektów, które będą rzeczywiście słuszne i potrzebne dla rozwoju ruchu turystycznego.

Zmiana dawnego ZUT-u na ZUW nie ogranicza się tylko do zmiany nazwy. Taka organizacja pozwoli na lepszą koordynację całości działalności gospodarczej Towarzystwa i przyspieszy przekazywanie obiektów turystycznych Oddziałom PTTK. Obecnie trwają już przygotowania do przekazania Oddziałom obiektów ZUT w województwach: warszawskim i bydgoskim.

wprowadzenia organizacyjnych przepisów w stosunku do działalności gospodarczej organizacji społecznych stanowiły dosyć liczne nadużycia, stwierdzone przez prokuraturę i sankcjonowane przez sądy. Nie można jednak zjawisk tego rodzaju uogólnić i na tej podstawie stosować niesłuszne rygory. Dlatego uważam, że zgłoszono tu słuszny postulat zmierzający do ułatwienia działalności gospodarczej organizacji sportowych i turystycznych. Ministerstwo Finansów zresztą już przygotowuje przepisy w celu zalegalizowania działalności gospodarczej, która mieści się w profilu danej organizacji społecznej i jest z jej programem ściśle związana. Tak np. nie powinno wymagać odrębnego zezwolenia podjęcie przez klub sportowy organizacji przystani wioślarskiej i kajakowej. Tak będzie sens i ogólna wymowa zarządzenia, ustalającego program działalności gospodarczej organizacji społecznych i na tej podstawie zwalnającego od obowiązku każdorazowego uzyskania zezwolenia na podejmowanie nowych inicjatyw w tej dziedzinie.

To samo dotyczy przepisów o lokalizacji inwestycji i zatwierdzeniu dokumentacji — biurokracja ma istotnie wszystkie cechy tej legendarnej hydry — jej odrąbane członki szybko odrastają.

Rozwijając ideę masowego ruchu turystycznego, który ogarnąć może wszystkie warstwy naszej ludności, niezależnie od wieku i stanu zdrowia — musimy także dbać o rozwój turystyki sportowej oraz o ruch turystyczny jako szczególną formę kultury fizycznej, pozwalającej ludziom na zachowanie kondycji fizycznej i dobrego zdrowia. Ta strona turystyki jest u nas jeszcze mało doceniana. Wiąza się z tym również odpowiednie wymogi dyscypliny społecznej, jaka musi cechować zorganizowany ruch turystyczny. PTTK ma bardzo duże w tej dziedzinie zasługi i odpowiedzialnie tradycje, np. w rejonach górskich, które sprawiają, że trudno porównać dyscyplinę środowiska w Zakopanem z dyscypliną społeczną w tych miejscowościach „modnego” ruchu turystyczno-wypoczynkowego, które dostarczają licznych dowodów istniejącego wandalizmu, zaśmiecania otoczenia, hałasu nocnego itp. To są ważne problemy kulturalno-wychowawcze i mogą je realizować tylko społeczne, masowe organizacje ruchu turystycznego.

Problem kadr jest w dziedzinie ruchu turystycznego decydujący, sądzę jednak, że towarzysze z Komitetu Sportu i Turystyki mają w tym zakresie właśnie lepsze możliwości, niż inne organizacje. Szkolenie należy usystematyzować w ten sposób, aby część zawodowo zatrudnionej kadry mogła powiększać swój poziom, zaś aktywny społeczny mógł znacznie rozszerzyć horyzont wiedzy ekonomicznej, związanej z turystyką. Nie ma w tej chwili w Polsce katedry, poświęconej studiom i nauce w dziedzinie turystyki. Sprawa ta ma być omówiona z Ministerstwem Szkolnictwa Wyższego i utworzony w kraju ośrodek naukowy, zapewniający właściwe przygotowanie kadr specjalistów i naukowe opracowanie problemów ekonomicznych i społecznych, związanych z turystyką. Jest to zadanie bar-

dzo trudne. Turystyka, jako specyficzna dziedzina działalności gospodarczej i społecznej, posiada również automatyczne prawidłowości, które należy wydobyc w oparciu o analizę bogatych i różnorodnych, współzależnych a także nie powiązanych ze sobą zjawisk, występujących na tym terenie. Tego ro-

dzaju badania stanowiąc będą dużą pomocą dla Komitetu i Podkomitetu, które powinny poświęcać sprawom studiów i badań naukowych dużo uwagi, a także wykorzystywać ich rezultaty przy ustalaniu kierunków rozwoju i programu zagospodarowania turystycznego”.

Organizacja prac nad projektem zmian w Statucie PTTK

Zgodnie z dyrektywami IV Zjazdu, Zarząd Główny PTTK powołał Komisję Statutową w następującym składzie:

Przewodniczący —

Zdzisław Wróblewski

Członkowie —

Edmund Mieroszewicz

Stefan Strogalski

Ryszard Galecki

Wojciech Gasparski

Tadeusz Chorabik

Władysław Kamiński

Stefan Kacperski

Andrzej Rozmarynowicz

Do zadań Komisji należy opracowanie projektu zmian w Statucie PTTK oraz bieżąca interpretacja Statutu dla potrzeb Prezydium ZG.

Pragnąc umożliwić wszystkim ogniwom organizacyjnym udział w pracach nad ulepszeniem podstawowego dokumentu organizacyjnego, jakim jest Statut — Zarząd Główny podaje terminarz prac Komisji:

I kwartał 1961 r. —

terenowe ogniwa organizacyjne PTTK nadsyłają do ZG swoje uwa-

gi do tych sformułowań Statutu, które, ich zdaniem, będą uzasadnione wątpliwości;

II kwartał 1961 r. —

Komisja pracuje nad przesłanymi poprawkami, zgłoszonymi na IV Zjeździe; konkretny projekt zmian w Statucie Komisja przekazuje Oddziałom i Okręgom;

III kwartał 1961 r. —

terenowe ogniwa organizacyjne nadesłały do ZG swoje opinie do przekazanego im projektu zmian w Statucie;

IV kwartał 1961 r. —

Komisja opracuje ostateczną wersję projektu zmian Statutu PTTK i przekazuje go do rozpatrzenia Plenum ZG.

Zarząd Główny wyraża przekonanie, że wszyscy biorący udział w dyskusji nad ulepszeniem Statutu PTTK będą kierowali się zrozumieniem słuszności poczynienia tylko niezbędnych zmian w Statucie, którego obecne zasadnicze ramy powinny być utrzymane — w celu zachowania podstawowych zasad działalności PTTK.

Z Główniej Komisji Rewizyjnej PTTK

IV Walny Zjazd Delegatów PTTK wybrał 19-osobową Główną Komisję Rewizyjną, której Prezydium ukonstytuowało się jak następuje:

Prezes — Wacław Kwaśniewski

V-Prezisi — Bernard Bortlik i Stefan Kacperski

Sekretarz — Mieczysław Kopytowski

Członek Prezydium — Tomasz Mańkowski

W skład Główniej Komisji Rewizyjnej wchodzi poza nimi: Henryk Augustowski, Ewa Bońkowska, Bronisław Cmela, Zygmunt Fuchsa, Antoni Gajewski, Witold Jasicki, Henryk Kamiński, Julian Karpiński, Krystyn Konaszewski, Janusz Korczewski, Romuald Kulik, Andrzej Paszkiewicz, Czesław Trybowski, Edward Wyrostkiewicz.

Komisja działa poprzez cztery zespoły kontrolne: organizacyjno-programowy, turystyki kwalifikowanej, zagadnień problemowych oraz gospodarczy.

Ponadto Plenum GKR powołało instytucję opiekunów nad Okręgowymi Komisjami Rewizyjnymi — zadaniem ich jest nadzór nad działalnością OKR oraz reprezentowanie GKR na terenie poszczególnych Zarządów Okręgów. Dokonano tu następującego podziału funkcji: Białystok — A. Gajewski, Bydgoszcz — E. Wyrostkiewicz, Gdańsk — H. Augu-

stowski, Katowice — B. Bortlik, Kielce — B. Cmela, Koszalin — E. Bońkowska, Kraków — Z. Fuchsa, Lublin — J. Karpiński, Łódź — S. Kacperski, Olsztyn — K. Konaszewski, Opole — W. Jasicki, Poznań — J. Korczewski i H. Kamiński, Rzeszów — C. Trybowski, Szczecin — E. Bońkowska, Warszawa miasto — M. Kopytowski, Warszawa wojew. — T. Mańkowski, Wrocław — A. Paszkiewicz, Zielona Góra — R. Kulik.

NA BUDOWĘ SZKOŁY W WIDELKACH

„Byliśmy pierwszymi, którzy dokonali wpłaty w roku 1959 na budowę szkoły-schroniska w Widelkach” — pisze ze słuszną dumą do redakcji Biuletynu Warszawski Klub Wodniaków PTTK. I zawiadamia, że przekazuje dalsze 500 złotych na ten piękny cel i że zgodnie z uchwałą walnego zebrania Klubu wpłaci z początkiem roku 1961 po złotych od każdego swego członka, co da w sumie ok. 600 złotych. Obywatelska postawa członków Warszawskiego Klubu Wodniaków powinna zmobilizować innych aktywistów PTTK — z drobnych nawet kwot powstają poważne sumy!

Zarządzenie Nr 173

Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 22 listopada 1960 r. w sprawie wykonywania funkcji przewodnika turystycznego

Przewodnik turystyczny wypełnia zaszczytne zadanie krzewienia rzetelnej wiedzy o Polsce.

Przewodnik w szczególności:

— informuje o zabytkach historii Polski, dając naświetlenie historyczne, które pomaga we właściwym zrozumieniu naszych dziejów;

— zaznajamia z pięknem krajobrazów Polski i zabytków jej przyrody, wpajając w ten sposób słuchaczom miłość do stron ojczystych i budząc dla nich zainteresowanie u obcokrajowców;

— oprowadza wycieczki górskie i nizinne, udzielając podopiecznym grupom wszelkiej pomocy dla zapewnienia im pełnego bezpieczeństwa;

— zaznajamia z obiektami Polski współczesnej, a szczególnie z zakładami przemysłowymi, dając słuchaczom jak najszersze wyobrażenie o osiągnięciach Polski Ludowej, ułatwiając zrozumienie jej zdobyczy kulturalnych, ekonomicznych, politycznych.

Przewodnik turystyczny kieruje się w swoich poczynaniach dobrem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Wobec cudzoziemców ma zawsze na względzie jej dobre imię.

W wykonaniu swych obowiązków przewodnik korzysta z pełnego poparcia instytucji urzędowych i organizacji społecznych.

W celu określenia praw i obowiązków oraz ochrony funkcji przewodnika turystycznego, jak też usprawnienia organizacji i obsługi masowego ruchu turystycznego — na podstawie art. 3 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o organizacji spraw kultury fizycznej i turystyki (Dz. U. PRL nr 10 z dnia 29. II. 1960 r. poz. 65) oraz § 1/ i 3-2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania GKKFiT oraz form nadzoru w zakresie kultury fizycznej i turystyki nad instytucjami i organizacjami (Dz. U. nr 28 poz. 224) — zarządza się co następuje:

§ 1

Przewodnikiem turystycznym w rozumieniu niniejszego zarządzenia jest osoba, posiadająca odpowiednie uprawnienia do oprowadzania wycieczek turystycznych i krajoznawczych, organizowanych przez organizacje społeczne, instytucje, przedsiębiorstwa, szkoły i uczelnie, przy współudziale kadr specjalistycznych zamkniętych obiektów zabytkowych i muzealnych.

§ 2

Uprawnienia przewodnika turystycznego nadają WKKFiT i MKKFiT (miast wydzielonych) na podstawie

wniosek Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnych, po uprzednim złożeniu egzaminu praktycznego. Egzamin praktyczny przeprowadza dla grupy przewodników miejskich i terenowych Podkomisja, działająca przy ZO PTTK.

Skład personalny Podkomisji zatwierdza — na wniosek ZO PTTK — WKKFiT — MKKFiT.

§ 3

Ustala się następujące grupy przewodników:

- 1) przewodników miejskich
- 2) przewodników terenowych
  - a) górskich
  - b) nizinnych

- 3) przewodników zakładowych.

W każdej grupie przewiduje się trzy klasy przewodników, w zależności od kwalifikacji i stażu pracy — I, II, III.

1. Warunki i tryb zakwalifikowania przewodnika do odpowiedniej grupy i klasy określa regulamin przewodnicki.

2. Oprowadzaniem wycieczek zagranicznych mogą zajmować się tylko przewodnicy, posiadający znajomość języków obcych — odpowiednio zakwalifikowani przez Komisję.

§ 4

Zobowiązuje się WKKFiT i MKKFiT do powołania Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnych przy Prezydium Wojewódzkich i Miejskich (dla miast wydzielonych) Rad Narodowych dla pierwszej, drugiej i trzeciej klasy przewodników, oraz powołuje się Komisję Odwoławczą dla Spraw Przewodnickich przy GKKFiT.

Ramowy skład, tryb powoływania i działania Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnych przy WKKFiT i MKKFiT oraz Komisji Odwoławczej GKKFiT ustala instrukcja, stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 5

Przewodnikom PTTK, pełniącym swe funkcje w dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia, zostaną nadane uprawnienia państwowe, przewidziane niniejszym zarządzeniem, po złożeniu odpowiednich wniosków do WKKFiT, MKKFiT oraz przewidzianych instrukcją i regulaminem dokumentów, w terminie 6 miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 6

Przewodnicy turystyczni mają obowiązek w czasie wykonywania swych funkcji noszenia odznaki przewodnika turystycznego i posiadania legityma-

cji przewodnickiej z uwidocznioną klasą.

§ 7

Przewodnik turystyczny może wykonywać funkcję odpłatnie lub społecznie. Zasady wynagradzania przewodników turystycznych określa Regulamin Przewodnicki.

§ 8

W przypadku naruszenia podstawowych obowiązków, określonych w niniejszym zarządzeniu lub Regulaminie Przewodnickim — Przewodniczący GKKFiT na wniosek WKKFiT — MKKFiT lub ZG PTTK może pozbawić przewodnika turystycznego prawa wykonywania funkcji przewodnickiej. Prawo zawieszania przewodnika turystycznego w wykonywaniu czynności przewodnickich na okres do 2 lat przysługuje, na wniosek Komisji Kwalifikacyjno-Egzaminacyjnej, Przewodniczącemu WKKFiT — MKKFiT.

§ 9

Do obsługi wycieczek turystycznych upoważnieni są jedynie przewodnicy turystyczni, posiadający uprawnienia państwowe, nadane niniejszym zarządzeniem.

Zamawiania przewodników należy dokonać we właściwych oddziałach PTTK.

§ 10

Organizację przewodnictwa i szkolenie przewodników turystycznych powierza się PTTK.

Programy szkolenia zatwierdza GKKFiT.

§ 11

Szczegółowe prawa i obowiązki przewodnika turystycznego oraz warunki uzyskania uprawnień określa Regulamin Przewodnicki.

§ 12

Wykonanie postanowień niniejszego zarządzenia powierza się Przewodniczącym WKKFiT i MKKFiT miast wydzielonych oraz ZG PTTK.

Zobowiązuje się ZG PTTK w terminie do dnia 30.XI.1960 r. przedłożyć do zatwierdzenia GKKFiT tekst Regulaminu Przewodnickiego.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu
(-) Włodzimierz Reczek

W porozumieniu:

Ministerstwo Kultury i Sztuki
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Oświaty